

Årsmelding

SKOGKURS

Innhold

Direktøren har ordet.....	5
Styrets oppsummering 2023	6
Nøkkeltall ansatte	8
Administrasjonen.....	9
Endringer i personalet.....	9
Nøkkeltall 2023	10
Nye læremidler 2023.....	12
Instruktører.....	14
Skogskjøtsel og miljø.....	19
Lære med skogen.....	22
Driftsteknikk og entreprenørskogbruket	25
Infrastruktur og skogsveier.....	27
Skogeierøkonomi.....	29
Jakt, vilt og utmark	31
Pedagogikk, kommunikasjon og IKT.....	35
Faglig formidling og bistand.....	37
Medlemsforeningen Skogkurs	38
Regnskap.....	40

Skogkurs er en medlemsforening som ble stiftet
20. august 1958 av Det norske Skogselskap.
Foreningen har forretningskontor i Brumunddal, Ringsaker kommune.

Redaktør og layout: Merete Nyheim/Frostrøyk

Forsidefoto: Anna Lena Albertsen

Skogkurs

Tårnvegen 41

2380 Brumunddal

Skogkurs.no

A large, light gray, stylized tree graphic is centered on the page. The tree has a vertical trunk and several horizontal branches extending outwards. The background is white with dark teal vertical bars on the left and right sides. The text is centered over the tree.

Årsmelding 2023

Skogkurs

FORMÅLET

Skogkurs har til formål å være skogbrukets fellesorgan for kompetanseformidling innen næringsutvikling og forvaltning av skog og andre arealressurser.

Gjennom sin virksomhet skal Skogkurs bidra til kompetanseheving for aktørene i skogbruksnæringen, og til formidling av kunnskap om skog og natur til skoleverk og allmennhet.

VISJON

Vi utgjør en forskjell.

MISJON

Vi utvikler kompetanse om bærekraftig bruk av skog og utmark.
Vi jobber forskningsbasert og praksisnært.

Eva Skagestad
administrerende direktør

De ansatte har strukket seg langt for å bidra med kompetanseløft for våre målgrupper, og gjorde 2023 til et rekordår!

Direktøren har ordet

2023 var et svært aktivt, men også hektisk år for Skogkurs. Ansatte på Brumunddal og instruktørene i resten av landet har strukket seg langt for å bidra med kompetanseløft for våre målgrupper, og gjorde 2023 til et rekordår! Aldri før har vi nådd ut til så mange personer, både med fysiske kurs og nettkurs i SKOGSKOLEN. I tillegg til mange tusen kursdeltakere, har det viktige arbeidet med å spre kunnskap om skog og skogbruk til et stort antall barn og unge også blitt videreført. Vi har økt synligheten av Skogkurs, og dette, sammen med godt tilpassede formidlingsmetoder, har vært avgjørende for å nå ut til så mange i hele landet. Ta en kikk på eksemplene på faglig arbeid og utvikling lenger ut i denne årsmeldingen, og la deg imponere av bredde og dybde i det faglige arbeidet som legges ned.

Skogkurs har «forskningsbasert og praksisnær» som grunnmur i alt sitt arbeid, og dette er godt synlig i både faglige utviklingsprosjekter og kurs som ble avholdt i 2023. Virksomheten er preget av stadig tettere dialog og samarbeid med våre medlemmer, fra offentlig forvaltning, FoU- og utdanningsmiljø til næringsaktører. Dette er viktig, og absolutt i tråd med vårt formål: *å være skogbrukets fellesorgan for kompetanseformidling innen næringsutvikling og forvaltning av skog- og andre arealressurser.*

Mange i vår næring opplever at jobbinnhold og arbeidsmåter endrer seg i stor fart, og at oppgavene som skal løses, handler om helt andre ting enn det vi lærte som studenter. Et godt eksempel på behov for ny kunnskap er innfasing av revidert PEFC skogstandarden i 2023. Hele det profesjonelle skogbruket måtte oppdatere sin kunnskap og adferd på kort tid. Skogkurs responderte godt på dette, og jeg er imponert over de ansattes evne til å levere både på kvalitet og omfang.

Alle medarbeiderne på Skogkurs utgjør den faktiske verdien av organisasjonen, og hver ansatt er et viktig tannhjul for å få maskineriet til å fungere. I løpet av året ble staben styrket med fire nye medarbeidere, der to holder til på kontoret på Mjøsbygga i Brumunddal, og to er instruktører i henholdsvis Innlandet og Trøndelag. Nye folk på laget gir ekstra energi og friske tanker til hele kollegiet.

Selv har jeg kommet inn etter årets slutt, men jeg vil takke alle ansatte for stor innsats. Jeg er veldig glad for at jeg igjen er har blitt en del av det usedvanlig trivelige arbeidsmiljøet på Skogkurs, og gleder meg stort til å bidra til å løfte Skogkurs videre.

Eva Chr. Skagestad
adm. dir.

Styrets oppsummering 2023

Skogkurs er en landsomfattende organisasjon som har til formål å være skogbrukets fellesorgan for kompetanseformidling innen næringsutvikling og forvaltning av skog og andre arealressurser. Hensikten er å bidra til kompetanseheving for aktørene i bransjen, samt øke kunnskapen om skog og natur overfor skoleverket og allmennheten.

Styret mener at virksomheten på Skogkurs også i 2023 er gjennomført i tråd med organisasjonens formål med stor faglig bredde og høy aktivitet både innen kursvirksomhet og i utviklingsprosjekter. 2023 var det første hele året etter flyttingen fra Honne til nye og attraktive lokaler på Mjøsbygga. Flyttingen har gjort Skogkurs til en mer attraktiv arbeidsplass og har bidratt til å styrke Skogkurs sin posisjon i skognæringen.

Adm.dir. John Are Lindstad sa opp etter vel ett år i stillingen. Eva Skagestad ble ansatt som ny adm. dir. med tiltredelse i mars 2024. I mellomperioden har faggruppeteider Steinar Lyshaug fungert som konstituert adm. dir.

Samarbeid og finansiering

Virksomheten ved Skogkurs er avhengig av gode samarbeidsforhold til en rekke organisasjoner og bedrifter innenfor og utenfor skogbruksnæringen, og styret er tilfreds med at et flertall av prosjektene ved Skogkurs gjennomføres i samarbeid med medlemsorganisasjoner og andre. Landbruks- og matdepartementet bidrar betydelig til finansiering av virksomheten, og styret merker seg den betydning departementet tillegger Skogkurs som opplærings- og etterutdanningsinstitusjon for skogbruket.

Rundt halvparten av utviklingsprosjektene der Skogkurs har prosjektledelse er også delfinansiert gjennom midler fra

ett eller flere av skogbrukets egne fond: Utviklingsfondet for Skogbruket, Skogbrukets Verdiskapingsfond og Skogtiltaksfondet. Midler fra Miljødirektoratet, Interreg, Horizon (EU-midler), Nordplus, HKdir – Bransjeprogram for skogbruk, jordbruk og gartneri (Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse), rentemidler fra Skogfond og prosjektmidler fra andre samarbeidspartnere utgjør i tillegg viktige økonomiske bidrag til virksomheten.

Kursvirksomhet

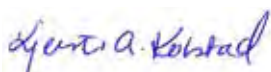
Kursaktiviteten i 2023 har fortsatt den gode utviklingen fra 2022. Det vies stor oppmerksomhet på helse, miljø og sikkerhet, og krav om dokumentasjon på sikkerhetsopplæring. Dette bidrar til mange kurs i bruk av motorsag og ryddesag. Revisjon av Norsk PEFC Skogstandard har også ført til stor etterspørsel etter kurs over hele landet, men også innen jakt, vilt og utmark har kursaktiviteten vist stor økning, der feltkontroll av hjorteviltkjøtt er det største kurset med 60 % flere deltakere enn i 2022. I tillegg til instruktørens aktivitet har Skogkurs stått for mange andre arrangementer og opplærings tiltak. Totalt ble det i 2023 arrangert 750 fysiske kurs med til sammen 7 090 deltagere, samt at 2 540 personer deltok på andre arrangementer, som workshops, seminarer, webinarer eller

Olav Bjella
styreleder

Tone Margrethe Reierselmoen
nestleder

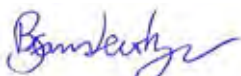
Kjersti Aurora Kolstad
styremedlem

Monica Grindberg
styremedlem

Bjørn Håvard Evjen
styremedlem

Bjørn Lauritzen
styremedlem

Mikael Fønhus
styremedlem

Eva Chr. Skagestad
adm. dir.

enkeltforelesninger med Skogkurs. I 2023 har det også vært svært stor aktivitet på nettkursene med over 10 000 påmeldte eller inviterte gjennom SKOGSKOLEN.

I 2023 har skognæringens fellessatsing SKOGSKOLEN fortsatt sin utvikling.

Nettkurs om revidert PEFC skogstandard ble ferdigstilt i 2023, og over 5000 hadde fullført kurset ved utgangen av året.

I 2023 ble det også utviklet nytt nettkurs i Planlegging av lukket hogst, samt gjort viktige oppdateringer knyttet til ny PEFC skogstandard i eksisterende kurs. I tillegg jobbes det med andre kurs som Skjøtsel og forvaltning av kantsoner, Gode velteplasser og Selektiv hogst. Det jobbes videre med å utvikle en felles bransjestandard for kompetanse, noe som vil legge et langsiktig grunnlag for kompetansebygging mot flere målgrupper og fagtemaer. Styret er svært tilfreds med at Skogkurs er prosjektleder for dette initiativet, og ser det som en viktig del av virksomheten fremover.

Etterspørselen etter fagekspertisen på Skogkurs er jevnt høy, der enkeltpersoner eller organisasjoner ønsker svar på problemstillinger av faglig art. Dette viser samlet at Skogkurs treffer godt med sine kurstilbud og fremstår som en viktig faginstusjon for kompetanse og rådgiving for skogbruket i Norge.

Lære med skogen

Vi ser at det i samfunnet er stor oppmerksomhet og mye engasjement rundt miljø og skog, og at behovet for kunnskap og kompetanse er økende. Lære med skogen er et tilbud til lærere og elever, med oppgaver, aktiviteter og undervisningsopplegg i tråd med læreplanen i skolen. Skogen er en læringsarena som byr på mange muligheter; - undring, utforskning, læring i praksis og fysisk aktivitet, for å nevne noe.

Hovedarbeidsområder for Lære med skogen i 2023 har vært Skoglekene, Kong(l)e for en dag der hele 35 000 elever deltok, lærerkurs, deltagelse i Forum for friluftsliv i skolen og internasjonalt arbeid.

Styret mener at innsatsen på dette området er viktig for å gi uavhengig kunnskap til barn og unge i skolenettverkene. Samarbeid med andre organisasjoner er avgjørende for å lykkes.

Andre prosjekter

Skogkurs har i 2023 hatt oppdrag og prosjekter på en rekke felt innenfor skogbruket. Både infrastruktur, driftsteknikk, skogskjøtsel, skogeierøkonomi, og utmarksnæring har vært tema, og styret mener at det er viktig at spennvidden i kompetansen på denne måten vedlikeholdes. Styret merker seg at utviklingsarbeidet på alle disse områdene foregår i nært samarbeid med forskningen, offentlig forvaltning, næringsorganisasjonene og andre relevante fagmiljøer.

Fremtidsutsikter

Styret vedtok i 2023 en ny strategi for Skogkurs med en visjon om at «Vi utgjør en forskjell». Strategien viderefører hovedlinjene i den forrige strategiplanen, men tar inn over seg endrede forutsetninger samt et mål om å øke aktiviteten til Skogkurs de neste årene. Bærekraft og skogens rolle i dette blir et viktig tema å ivareta, og Skogkurs vil ta en aktiv rolle i kunnskapsformidling og kompetanse innenfor teamet skogens økosystemtjenester.

Styret takker ansatte for godt utført arbeid, og alle medlemsorganisasjoner og samarbeidspartnere for godt samarbeid i 2023.

Nøkkeltall ansatte

Antall ansatte

23

Antall instruktører

41

Menn i Skogkurs

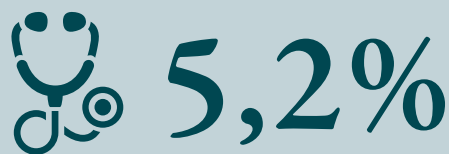

Kvinner i Skogkurs

49
Gjennomsnittsalder

Fast ansatte, des. 2023

Sykemeldingsgrad

Fordelt på egenmelding, sykt barn og legemeldt via NAV

Torunn Riise
*administrasjons-
og økonomisjef*

Tone Dahl
*administrasjons- og
økonomikonsulent*

Leo Skogli
*lærling i
administrasjonsfag*

Øystein Syversen
IKT-konsulent

Administrasjonen

Skogkurs sin administrasjon har ansvar for kursadministrasjon, HR, økonomi og regnskap, IT og praktisk oppfølging av våre eiendommer. Dette er navet i vår virksomhet og denne gjengen sørger for at hjulene går rundt og at vi har oversikt og kontroll. Administrasjonen ledes av Torunn Riise.

Endringer i personalet

I 2023 har Skogkurs fått flere tilskudd til personalet. Jon Arne Borg Engø er ansatt som prosjektleder, og har hovedområde innen driftsteknikk. Vi har blitt lærlingbedrift og har fått på plass lærlingen Leo Skogli som skal være hos oss i to år. Leo skal jobbe med administrative fag. I tillegg har vi fått to nye instruktører; Bente Rønningen og Andreas Helbæk jr.

I 2023 sluttet: Magnus Huse, John Are Lindstad og Trygve Øvergård.

Nøkkeltall 2023

Kurs

Skogkurs har i 2023 hatt

750

fysiske kurs for

Dobling
fra 2022

→ **7090**

deltakere

Skogkurs har i 2023 hatt

50

arrangementer for

Webinarer, foredrag,
workshops, seminarer,
forelesninger etc.

← **2542**

deltakere

4

nye nettkurs på
SKOGSKOLEN

• Totalt 9 nettkurs, hvor
to av kursene er
oversatt til engelsk,
serbisk, polsk, litauisk
og latvisk

Seksdobling
fra 2022

← **10 174**

deltagere på SKOGSKOLEN

5374

skogeiere har kjøpt nettkurs i PEFC

Nøkkeltall 2023

Sosiale medier

Youtube

129 735

visninger

1793

følgere

Facebook

328 670

rekkevidde

6456

følgere

1088

Instagram

følgere

Skogkurspodden

har i 2023 publisert

5

episoder

17 713

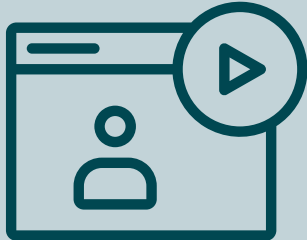
nedlastninger

6100

timer seertid på Youtube

Nye læremidler 2023

Nettkurs

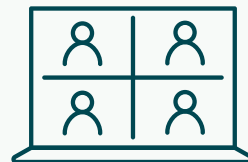
- Markberedning for profesjonelle
- Norsk PEFC Skogstandard
- Planlegging av lukket hogst
- Sporløs kjøring

Se en oversikt over alle våre nettkurs og fysiske kurs på skogkurs.no/kurs.

Webinarer

- Kommunal viltforvaltning
- Revisjon av Norsk PEFC Skogstandard
- Skogbruk i Nordland
- Skogfond og skatt

Podcast

- Fagsamling vei 2023
- Hvordan sikre drift og fungerende vedlikehold på skogsvei?
- Hvorfor må jeg ta PEFC-kurset?
- Lær mer om villsvin
- Veiplanleggerstudiet med Fagskolen

Nye læremidler 2023

Publikasjoner

Digitale veiledere

- Etablering av veivedlikeholdslag
- Et veilags ansvar - skogsbilveier
- Forvaltning av kantsoner mot myr, vann og vassdrag
- Organisering av veivedlikeholdslag
- Skogbeskatning – oppdatering
- Skogfond – oppdatering

Temabøker

- Norsk PEFC Skogstandard
- Ungskogpleie i barskog

Felthåndbok

- Viktige arter for miljøregistreringer i skog

Verktøy

3 nye kalkulatorer innen veiøkonomi

- Fakturasplittkalkulator
- Veivedlikeholdskalkulator
- Veivedlikeholdskostnad etter skatt

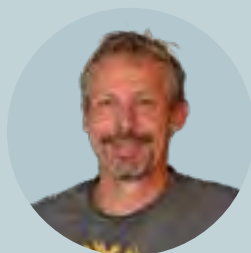
Instruktører

Skogkurs har et landsdekkende tilbud med kurs for blant annet skogeiere, skogsarbeidere, skogsmaskinførere, jegere og utmarksforvaltere. Skogkurs har i dag instruktører som opprinnelig hørte til det gamle Aktivt Skogbruk som dekker et bredt spekter av skogbruksrelaterte kurs, samt instruktører innenfor maskin-skogbruket og jakt/utmark.

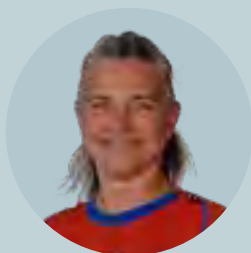
Kursene er også aktuelle for andre som benytter skogbruksredskaper i sitt arbeid, eller på fritiden. Våre instruktører har lang erfaring og er svært faglig kompetente. De har instruktørutdanning og er autorisert for de kurs de holder.

Se skogkurs.no/ansatt for oversikt over hvilke kurs den enkelte instruktør er autorisert for.

Agder

Kjell Arne Rosseland

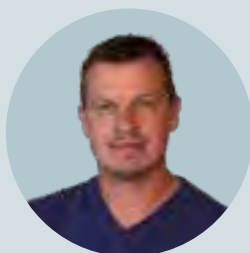

Jannicke Modell Røhmen

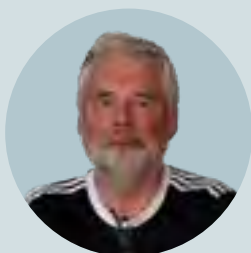

Trond Saga

Innlandet

Stein Ivan Elvelund

Hans Fjerdrumsmoen

Tore Jevnaker

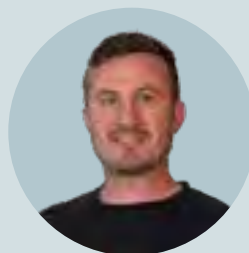
Per Thore Midtskogen

Ole Bertil Reistad

Bjørnar Sørbøen

Yngve Lommerud

Bente Rønningen

Møre og Romsdal

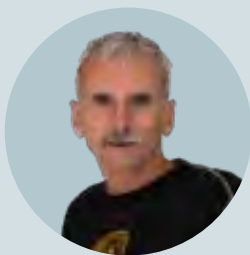

Jostein Dalen

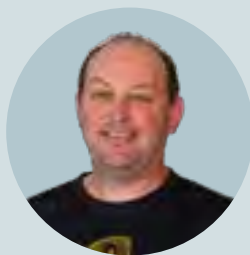
Rogaland

Arve Aarhus

Per Helle

Eivind Lien

Tårn Sigve Schmidt

Trøndelag

Vidar Ingstadbjørg

Cato Haarberg

Ingebrigt Landsem

Morten Lien

Bjørn Arve Øvereng

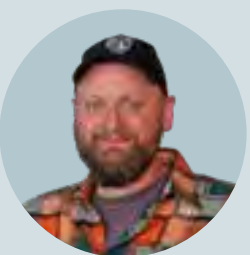

Andreas Helbæk jr.

Vestland

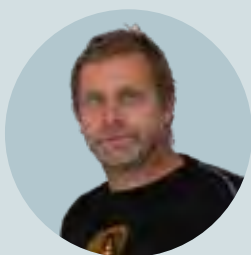
Arve Aarhus

Audun Lund Eik

Arnt Laukeland

Rolf Erling Loe

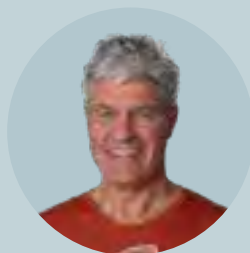
Viken

Hans Ole Arnesen

Åsmund Grønning

Sjur Jacobsen

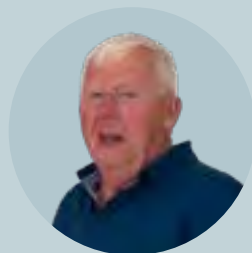
Kjetil Røste

Håvard Midtskogen

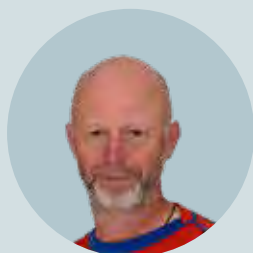

Dag Utklev

Kåre Ødemark

Vestfold og Telemark

Peder Aarø

Tarjei Gjelstad

Henrik Kjeldsen

Nordland
Troms og Finnmark

Ole-Bendik Bendigtsen

Ben Roger Dyrhaug

Stian Valrygg

Aktiviteter knyttet til skogbruksinstruktører

Kursaktiviteten i 2023 har hatt en god økning og endte mer enn 25 % over budsjettet nivå. Fordeling av kurs mellom ulike fagtema viser en økning i antall kurs knyttet til ungskogpleie og mange av disse er gjennomført i samarbeid med rekrutteringsprosjekt JOB:U . På slutten av året kom også aktiviteten med PEFC-kurs for skogeiere godt i gang

Hvert år kjøres kurs for 10. klasse på ungdomsskoler ulike steder i landet. Kursene tilpasses lokale ønsker og muligheter, og gir elevene opplæring og innblikk i forskjellige skogbruksaktiviteter, samtidig som de også legger grunnlag for rekruttering til bransjen. Mange av kursene er lagt opp til å gi deltakerne dokumentert opplæring i bruk av motorsag og/eller ryddesag, og gir dermed ungdommene muligheter for å søke sommerjobb i skogen. Interessen for kursene er stor. Kursene subsidieres slik at skolene skal ha mulighet til å gjennomføre dette som en del av sin opplæring

Våre instruktører har behov for påfyll av skreddersydd fagkompetanse. For å sikre dette gis det faglig oppdatering og oppfølging, både individuelt og på gruppenivå. Som en del av dette ble det i 2023 gjennomført en serie med fagmøter på kveldstid. Hensikten med møtene har vært å gi faglig påfyll, samt å skape arena for erfaringsdeling og diskusjon.

Utvikling av kurs, materiell, metoder og verktøy

- Alle våre instruktører innenfor de tradisjonelle skogbruksfagene har gjennomgått en generell opplæring i revidert PEFC skogstandard, og et antall instruktører er autorisert for gjennomføring av PEFC-kurs for skogeiere.
- Skogbrukets HMS-utvalg utviklet i 2023 en ny bransjenorm for dokumentert sikkerhetsopplæring på motorsag. Arbeidet er gjort i samarbeid med utvalgte instruktører, og legger grunnlag for justering av kurs med tilhørende opplæring av våre instruktører i 2024.
- Gjennom prosjektet «Kompetanseløft for skogeiere om klimasmart skogbruk» er det tilrettelagt en kompetansebase som Skogkurs sine instruktører kan ha som grunnlag for opplæring av skogeiere.
- Skogkurs viderefører sitt arbeid i Skogbrukets HMS-utvalg sammen med Maskinentreprenørenes forbud, Fellesforbundet, Skogbrukets Landsforening, Arbeidstilsynet, Norsk Ved, Norges Skogeierforbund, Norsk Ved og Energi Norge.

Aktivitet knyttet til maskininstruktører

Se omtale på side 25.

Aktivitet knyttet til jakt og utmark

Se omtale på side 31.

Torfinn Kringlebotn
faggrupeleder

Anna Lena Albertsen
senior prosjektleder

Bernt Bjørnstad
prosjektleder

Linn Viken Bø
senior prosjektleder

Bjørn Einar Rakstang
prosjektleder

**Helene Bakke
Oudenstad**
prosjektleder

Trygve Øvergård
senior prosjektleder

Faggruppe skogskjøtsel, miljø og Lære med skogen

Skogskjøtsel og miljø

Klimaendringer og et stadig sterkere miljøfokus øker betydningen av å utvikle kompetanse innen tilpasset og framtidrettet skogskjøtsel. I balansen mellom å optimalisere skogproduksjonen og ivareta skogens mangesidige betydning, må skogbruket videreutvikle en bærekraftig og sertifisert skogforvaltning, der skogskjøtsel står sentralt. Generelt har revisjonen av Norsk PEFC Skogstandard også gitt nye kunnskapsbehov på skogbrukstiltak og miljøtilpassing. Ikke minst har fokuset på lukkede hogstformer vært viktig å følge opp, hvor Skogkurs har fått en sentral, koordinerende rolle i kompetanseutvikling på dette feltet innen framtidrettet skogskjøtsel. Vi har i 2023 lagt grunnen for ytterligere fokus og satsing på et variasjonsrikt, klimatilpasset skogbruk.

Et utvalg av gjennomførte prosjekter

Faggruppen har jobbet med en rekke prosjekter og kjørt ulike kurs gjennom året. Beskrivelsene nedenfor viser et utvalg av det som har blitt ferdigstilt i 2023.

Norsk PEFC Skogstandard

Revisjonen av Norsk PEFC Skogstandard ble ferdigstilt i 2022, og ble gjeldende fra 1.3.2023. Endringene i standarden omfattet blant annet strengere miljøkrav, økt hensyn til friluftsliv og mål om mer lukket hogst. Revisjonen har ført til et behov for oppdatert kompetanse for skogeiere, entreprenører, skogeiersamvirkene og andre virkeskjøpere (sertifikatholdere). I samarbeid med Norges Skogeierforbund og NORSKOG, har Skogkurs i 2023 ferdigstilt nettkurs og temahefte om den nye skogstandarden. Kursaktiviteten har vært stor, og innen utgangen av året hadde over 7000 fått tilgang til nettkurset på SKOGSKOLEN.

Det er også utviklet et fysisk PEFC-kurs med instruktør der skogeiere er hovedmålgruppe. I alt er 14 instruktører sertifisert for å holde dette kurset. Det er også utviklet et eget feltkurs for entreprenører og skogbruksledere som omfatter utvalgte krevende kravpunkt. Begge kurstyper har vært avholdt i nær hele landet. Skogkurs sitter som observatør i PEFC Norge sitt styre.

5374

skogeiere har kjøpt
PEFC-kurset

▲ Skogkurs har fått egen lisens for bruk av PEFC-merket. Foto: Carsten Pedersen

Veileder markberedning og RECO-markberedning

Prosjektet ble endelig ferdigstilt sommeren 2023, og feltkurs gjennomføres på etterspørsel. Prosjektet skulle også inkludere å utdanne RECO-instruktører for markberedning. I slutten av mai i 2023 ble det avholdt RECO-markberedningskurs for skogsmaskinmontert utstyr på Flisa i Norge, der Skogforsk sto for en dag med teori-gjennomgang innendørs, og Bräcke holdt en påfølgende utedag. Under utedagen ble det fokusert på innstillinger av utstyr for å skape kompetanse rundt hvilke resultater man kan oppnå, avhengig av grunnforhold og ønsket resultat.

Forvaltning av kantsoner mot myr, vann og vassdrag – veileder og nettkurs

Kantsoner mot myr, vann og vassdrag er viktige levesteder, skjul og spiskammers for mange arter. Både lovverk og Norsk PEFC Skogstandard omfatter bestemmelser for bevaring av kantsoner, og pålegger skogbruket å sørge for at kantsonens økologiske funksjon utvikles og opprettholdes.

Dette prosjektet har utviklet en veileder og nettkurs for å bygge kunnskap og skape forståelse for hvordan kantsoner i skog skal skjøttes og forvaltes. Innholdet i opplæringsmateriellet er innhentet fra ulike faginstanser. Norges Skogeierforbund og NORSKOG har sammen med Skogkurs vært sentrale i bearbeiding av fagstoffet, i tett samarbeid med bl.a. NVE og Statsforvalteren i Innlandet. Kurs og veileder ble ferdigstilt i 2023. Lansering ble utsatt til februar 2024 pga. næringens prioritering av kursing i PEFC.

▲ *Kantsoner mot myr, vann og vassdrag er viktige levesteder for mange arter. Nettkurset er nå tilgjengelig på skogskolen.no. Illustrasjon: Frostrøyk*

Natur i Norge (NiN) - Artskunnskap – viktige arter for grunntypekartlegging

I dette prosjektet er det utviklet en praktisk felthåndbok til bruk ved miljøregistrering i skog. Formålet med felthåndboka er å presentere de artene som er viktigst for å gjenkjenne grunntypene for skog, og særskilt grunntypene som utgjør rik bakkevegetasjon. Felthåndbokas utforming og innhold er testet - også ute i felt - av skogeiersamvirkene Glommen Mjøsen Skog, AT Skog og Allskog. Felthåndboka er et samarbeidsprosjekt mellom Landbruksdirektoratet, Skogkurs og Naturhistorisk

Fagerklokke har hvit melkesaft (©JVL).

Fagerklokke ser ut som store blåklokker (©JVL).

Firblad*Paris quadrifolia*

Indikator og kartleggingsenheter

God kalklagurtindikator, men går også ned i lågurt. Forekommer i høystaudeskog.

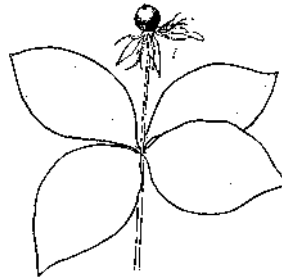
T4	C-1	C-2	C-3	C-4	C-5	C-6	C-7	C-8	C-9	C-10	C-11	C-12	C-13	C-14	C-15	C-16	C-17	C-18	C-19	C-20
T30	C-1	C-2	C-3	C-4																
LKM				KA															KA	
				h g															g f	

Beskrivelse

10-40 cm. Oppreist stengel med fire, sjeldent fem, eggforma eller omvendt eggforma, tilspissa blad i krans. En toppstilt blomst, oftest med 4 landsettforma begerblad og 4 spisse og linjeforma kronblad, alle gulgrønne. 8 pollenbærere. Fruktknote av 4 fruktblad og med 4 griffer. Bær blåsvart, saftig men giftig.

Voksested

Vokser i lauvskog og barskog. Vanlig over hele landet, men sparsom i Finnmark.

Kategori

Kritisk truet	Sterkt truet	Sårbar	Nær truet	Livskraftig
CR	EN	VU	NT	LC

▲ Skjerm bilde fra et oppslag i «Felthåndbok - Viktige arter for miljøregistreringer i skog».

museum (UiO). Innenfor fagfeltet NiN ble det i 2023 også gjennomført to kurs i samarbeid med de samme samarbeidspartnerne: *Grunntyper i NiN ved miljøregistrering i skog* og *Kartleggingskurs i MiS*.

Kompetanseløft for skogeiere om klimasmart skogbruk

Hovedmålet med prosjektet er å øke kunnskapen og kompetansen om skogens rolle i klimasammenheng hos våre instruktører som gjennomfører kurs og har annen kontakt med skogeiere, skogbruksfunksjonærer og andre brukere av skog. Gjennom samarbeid med NIBIO og NMBU er sentrale problemstillinger og aktuell forskningslitteratur identifisert og sammenstilt som kunnskapsgrunnlag for arbeidet. Dette har sammen med myndighetenes anbefalte og beskrevne tiltak vært grunnlaget for utarbeidelse av en veileder for instruktørene. Det er også laget maler for skogdager og info-møter basert på dette materialet.

Kompetansepakke lukkede hogster

Kompetansepakke for lukket hogst er et stort, omfattende bransjeprosjekt gjennom SKOGSKOLEN. Det er delt opp i «etapper», og nettkurset *Planlegging av lukkede hogster* ble ferdig utviklet i 2023. Tilhørende feltkurs er på plass, og lokale instruktører skal gis opplæring i 2024 slik at opplæringstilbudet dekker hele landet med tilstrekkelig kapasitet.

Kunnskapssammenstilling og kursutvikling om selektive hogster er godt i gang. Dette blir et dybdekurs med flere kursaktiviteter. Nye tema som vil bli jobbet med framover er blant annet omstilling til lukkede hogstformer og verktøy for beslutningsstøtte ved lukkede hogster.

Lære med skogen

Undervisningsprogrammet Lære med skogen er et felles verktøy for norsk skogbruk og treindustri. Lære med skogen sitt formål er å gi barn og unge tverrfaglig kunnskap om skog og innsikt i skogbruk som næring. Formidlingen skal skje i tråd med læreplanene i skolen, og være nøytral og kunnskapsbasert. Her presenteres arbeid fra aktiviteten i 2023. Les mer om Lære med skogen på egen nettside laeremedskogen.no.

Skoglekene

Skoglekene er en konkurranse i skog og friluftsliv for landets femteklassinger. Formålet er å engasjere elevene og få dem til å «åpne øynene» for skogen og dens mange verdier. Hver klasse må løse to oppdrag gjennom skoleåret. Basert på innsendte løsninger ble 11 klasser valgt ut til finalen på Norsk Skogmuseum i Elverum.

5041

elever fra 153 skoler
deltok i Skoglekene

Kong(l)e for en dag

Kong(l)e for en dag er en «hybridskogdag» for 1.–7. trinn i samarbeid med Skogselskapet. Skolene som melder seg på får digital undervisning på formiddagen, og deretter et oppdrag som løses i egen nærskog. Samarbeidet med skuespiller Håvard Lilleheie ble videreført i 2023, og i filmen ser vi han som «Skogens Kong(l)e» der han fyker rundt og forklarer skogens kretsløp for barna.

34 000

elever deltok på
Kong(l)e for en dag

▲ Kong(l)e for en dag er ett av flere gode samarbeid mellom Skogselskapet og Skogkurs. Her ved Karl Henrik S. Berke, May-Sylvi Skinnerlien, Kjersti Aurora Kolstad og Anna Lena Albertsen.
Foto: May-Sylvi Skinnerlien

▲ Ett av flere hundre bidrag som elever over hele landet sendte inn. Kong(l)e for en dag hadde en økning på 25 000 elever fra i fjor! Foto: innsendt fra skole

▲ Anna Lena peker på spor i tre. Foto: May-Sylvi Skinnerlien

Skogen som læringsarena

I regi av Friluftsliv i skolen, samarbeider frivillige organisasjoner om å tilby kurs for lærere og studenter. Formålet er opplæring i uteskole, og sammen med Skogselskapet tilbyr Skogkurs sesjonen *Nærskogens verdi*. Regionale seminarer ble i 2023 gjennomført i Hordaland, Rogaland og Vestfold og Telemark, - med til sammen 400 deltagere, noe som er en økning på 130 % fra året før. Les mer om prosjektet i en artikkel hos Friluftsliv i skolen: friluftsliviskolen.no/laerer-a-bruke-naturen-som-klasserom-dette-er-framtiden.

Friluftsrådernes landsforbund har et eget prosjekt, *Læring i friluft*, der de holder kurs for lærere over hele landet. Da 12 kursholderne i januar 2023 selv skulle kurses, var Skogkurs hovedbidragsyter.

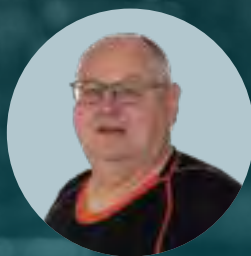
Internasjonalt arbeid

Skogkurs har sentrale roller i de internasjonale nettverkene EU Forest Pedagogics og Learning About Forests, og deltok i 2023 på den årlige konferansen i henholdsvis Tyskland og Marokko.

Schools Growing Together With Forests er et Nordplus-støttet samarbeidsprosjekt mellom Latvia, Norge og Sverige. Gjennom utveksling av erfaringer og kompetanse har det som mål å svare på spørsmålet: Hvordan kan undervisning om skog gjøres engasjerende? I Norge er Skogkurs og Hamar Naturskole prosjektdeltakere, og sørget for kurs for lærer i Latvia og for uteskole-opplegg for latviske barn på besøk i Norge.

Steinar Lyshaug
faggruppeteleder
driftsteknikk og
entreprenørskogbruket

Bjørn Helge Bjørnstad
faggruppeteleder
instruktører

Martin Bråthen
prosjektleder

Jon Arne Borg Engø
prosjektleder

Mikael Fønhus
senior prosjektleder

Even Hoffart
prosjektleder

Brede Lauten
senior prosjektleder

Faggruppe driftsteknikk, infrastruktur og skogeierøkonomi

Driftsteknikk og entreprenørskogbruket

Skogbrukets driftsteknikk handler om utstyret og metodene som brukes i planlegging, gjennomføring og oppfølging av skogdriftene. Dette inkluderer også rekruttering og kompetanseheving hos arbeidskraften. Målet med skogbrukets driftsteknikk er å drive skogbruk på en bærekraftig og lønnsom måte, samtidig som det skapes attraktive arbeidsplasser og bosettingen opprettholdes i distriktene.

Skogkurs har blitt det naturlige stedet å henvende seg når maskinførere og entreprenørbransjen etterspør opplæringstilbud. Det samme gjelder faglige henvendelser, som besvares og håndteres fortløpende.

Skogkurs har tre maskininstruktører som gjennomfører kurs over hele landet. I tillegg til å kjøre kurs, er de svært viktige nøkkelpersoner for å fange opp innspill og faglige problemstillinger fra skogsmaskinbransjen.

Et utvalg av gjennomførte prosjekter

Faggruppen har jobbet med en rekke prosjekter og kjørt ulike kurs gjennom året. Beskrivelsene nedenfor viser et utvalg av det som har blitt ferdigstilt i 2023. Mer informasjon om vår virksomhet finner du på skogkurs.no.

RECO for lærlinger

Skogkurs gjennomførte også i 2023 gratis RECO-kurs for lærlinger. RECO (Rational Efficient Cost Optimization) er et praktisk kurs i effektiv og økonomisk kjøring for skogsmaskiner. Dette tilbudet finansieres av Skogkurs og Opplæringskontoret for Anlegg og Bergfag (OKAB). Målet med kurset er å gjøre lærlingene bedre rustet i

overgangen fra å være lærling til å bli en selvstendig og effektiv skogsmaskinfører. I løpet av året fikk 42 lærlinger fysisk oppfølging ute i maskin.

Fagsamling driftsteknikk

Årets Fagsamling driftsteknikk ble arrangert som en todagers samling i Stjørdal i Trøndelag. Samlingen hadde som tema å se på de ulike utfordringene bransjen står overfor, og aktuelle praktiske måter å løse disse på. Samlingens første dag foregikk inne med tema «License to operate», mens samlingens andre dag ble gjennomført som en feltdag hos Meraker Brug med tema «How to operate». 70 deltagere var med på samlingen og dette ble en god møteplass for erfaringsutveksling og diskusjon på tvers av ulike ledd i næringen.

▲ Godt oppmøte under Fagsamling driftsteknikk. Foto: Jon Arne Borg Engø

>
En tømmerbil som laster opp sagtømmer langs en fylkesvei. Foto: Jon Arne Borg Engø

Gode velteplasser

Grundig planlegging ved etablering av velteplasser er viktig for å oppnå en bærekraftig virkesflyt ut av skogen. Dette gjelder både ved private skogsbilveier og offentlige veier.

Hovedmålet med dette prosjektet er å utvikle en opplæringspakke i planlegging, bygging og bruk av velteplasser. Målgruppen er skogeiere, veiplanleggere, skogbruksleder, skogsmaskinentreprenører, anleggsentreprenører og transportører. Prosjektet slutføres i 2024.

Samling for lærere på Vg2 Skogbruk

I mange år har Skogkurs arrangert nettverkssamling for skogbrukslærere og avdelingsledere fra alle naturbruksskoler med Vg2 skogbruk. Arrangementet går over to dager, og programmet består bl.a. av oppdatering på aktuelle fagtema, utvikling av læremidler og samarbeidsmuligheter skolene imellom. I 2023 ble samlingen lagt til våre lokaler i Brumunddal. Erfaringene og tilbakemeldingene på disse samlingene er entydig positive, og gir en tydelig økning i utveksling av ideer og samarbeid skolene imellom. Spinoffs av nettverket er en oppgradert, felles nettressurs for skogbrukslærere, en egen kompetansepakke for lærere og elever gjennom SKOGSKOLEN, samt et eget prosjekt for å videreutvikle faglige nettverk for opplæring på skogsmaskin-simulatorer omtalt nedenfor.

Nasjonalt nettverk for skogsmaskinsimulator

Prosjektets hovedmålsetting er å kvalitetssikre opplæring av fremtidige skogsmaskinførere gjennom å etablere et landsdekkende nettverk for bruk av skogsmaskinsimulator på Vg2 Skogbruk.

Prosjektet vil etablere en samhandlingsplattform for erfaringsdeling mellom lærere og på tvers av skolene. Målet er at dagens opplæring kalibreres til et felles nivå som gjør elever og lærlinger bedre rustet til arbeid i næringen, uavhengig av lærested.

Under første workshop var alle skoler og maskintilbydere samlet i to dager for å finne beste praksis og muligheter knyttet til undervisningsverktøyet skogsmaskinsimulator. Prosjektet har gjennom denne samlingen allerede økt lærernes og tilbydernes bevissthet på simulatorenes betydning i undervisningen. Prosjektet vil jobbe videre med samhandlingsplattform og videreutvikling av nettverket i 2024.

Tilbakemeldingene på nettverkssamling for skogbrukslærere er entydig positive, og samhandlingen gir en tydelig økning i utveksling av ideer og samarbeid skolene imellom.

Infrastruktur og skogsveier

Fokus på skogbrukets infrastruktur opprettholdes på skogkurs. Det bygges få nye veier, oppgraderingstakten burde vært langt høyere og veivedlikeholdet forsømmes. Det siste året har skogsveier fått en del negativ oppmerksomhet i media. Feil ved planlegging, bygging, byggeledelse og forvaltning kan få uheldige konsekvenser. Økt bruk av lukkede hogstformer vil fordre god tilgang på arealene og dermed økt oppgradering og vedlikehold. Kompetansebygging er derfor avgjørende for å forebygge feil og skape bedre forståelse for behov for veiene.

Et utvalg av gjennomførte prosjekter og kurs

Faggruppen har jobbet med en rekke prosjekter og kjørt ulike kurs gjennom året. Beskrivelsene nedenfor viser et utvalg av det som har blitt ferdigstilt i 2023.

Fagsamling vei og samling for veiplanleggere

Årets fagsamling vei ble arrangert i Bergen i Vestland. 80 fornøyde deltagere gjorde samlingen til en suksess. Vestland er i stor grad et skogreisingsområde med økende virkesproduksjon. Skogen kjennetegnes generelt ved å være fragmentert i små

▲ Samling for veiplanleggere i Rosendal. Foto: Martin Bråthen

skogeierdommer og teiger i bratt terreng, med fuktig klima. Skogbruket i Vestland er derfor avhengig av driftsmetoder og infrastruktur tilpasset dette. Tema for samlingen var blant annet veiløsninger som krever samarbeid på tvers av eiegrensene, muligheter og utfordringer ved bruk av gjenbruksmasser, samt tilrettelegging for hogst med både taubane og T-vinsj.

Profesjonelle veiplanleggere som tidligere har gjennomført opplæring i regi av Skogkurs, følges opp tett gjennom året. Den årlige fysiske samlingen for veiplanleggerne ble gjennomført dagen før fagsamling veg, med 27 deltakere. Veiplanlegging i taubaneterreng var i fokus.

Fagskoleutdanning for veiplanleggere

Fagskolen i Innlandet og Skogkurs ble på slutten av 2022 tildelt midler fra Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse (HKDIR) for å utvikle fagskoletilbud som veiplanlegger i skogbruket. I løpet av 2023 har studietilbudet «Veiplanlegger i skogbruket» i regi av Fagskolen Innlandet blitt ferdig utviklet. Første utdanningsløp gjennomføres i 2024, med Skogkurs som innholdsleverandør. Mer om fagskoleutdanning for veiplanleggere kan du høre om i [Skogkurs-poddens episode «Meld deg opp til veiplanleggerstudiet nå»](#).

Naturfare – studietur

Endret klima og mer ekstremvær gjør at skogens rolle ved naturfarer stadig blir mer betydningsfull, og dette har ført til økende etterspørsel etter kunnskap og gode retningslinjer fra skognæring og offentlig forvaltning. I den forbindelse er det naturlig å se til andre land som har sammenlignbare utfordringer, og Skogkurs organiserte derfor en studietur til Sveits høsten 2023. Studieturen hadde bred deltakelse med representanter fra Statsforvalterne, enkelte kommuner,

Studieturen bidro til økt felles forståelse og kunnskapsgrunnlag, og danner et godt utgangspunkt for videre samarbeid om temaet i Norge.

▲ Studietur til Sveits med naturfare som tema. Foto: Privat

Landbruksdirektoratet, NVE, NIBIO, tømmerkjøpere og Skogkurs. Fagopplegget ble gjennomført av Skogkurs sammen med Statsforvalteren i Vestland og fagmiljøet i Sveits (WSL). Deltakerne ble presentert for relevant praksis og kompetanse bygget over mange år i vertslandet. Studieturen bidro til økt felles forståelse og kunnskapsgrunnlag, og danner et godt utgangspunkt for videre samarbeid om temaet i Norge.

Organisert veivedlikehold

Godt samarbeid og organisering av skogeiere er nødvendig for å gjennomføre rasjonell veibygging og/eller opprusting. I etterkant av veibyggingen har veilaget et stort ansvar for å håndtere vedlikehold over mange år, noe som ikke alltid lykkes. Dårlig driftede veilag resulterer i forsømt vedlikehold og redusert standard på veinettet. Dette prosjektet har hatt som målsetting å belyse ulike modeller for organisering og økonomisk håndtering av større enheter (veivedlikeholdsforeninger) bestående av flere veilag. Prosjektet startet i 2022, og ble avsluttet i 2023. Prosjektet produserte en rekke informasjonsmateriell om veivedlikeholdslag som ligger tilgjengelig på Skogkurs sin nettside.

Skogeierøkonomi

Økt avvirkning og aktivitet i skogbruket har over flere år vært et overordnet politisk mål, og det er stor enighet om at et godt økonomisk resultat for den enkelte skogeier er den viktigste driveren for å nå dette målet.

Skogkurs har fått god respons hos målgruppene på arbeidet med å forklare sammenhengen mellom skogfond og skatt, og virkningen av dette i den enkelte skogeiers privatøkonomi. Dette arbeidet har fortsatt i 2023, samtidig som vi også har hatt søkelys på økonomi i veibygging og betydningen av forarbeidet i kommunene, for bestilling av en god skogbruksplan. Sistnevnte tema kan ha stor betydning for skogeiers mulighet for god skogforvaltning og økonomi i mange år.

Når det settes i gang en ny skogbruksplantakst i en kommune, oppnevnes en prosjektgruppe. Denne gruppen skal, på vegne av skogeierne, utarbeide tilbudsforespørsel til planselskapene, samt behandle og velge blant tilbud. I tillegg skal de påse at alle prosesser går som de skal, slik at skogeier får det han/hun ønsker og bestiller. Dette er viktige prosesser og til dels krevende faginnhold som prosjektgruppene må forholde seg til.

På vegne av Landbruksdirektoratet tilbyr Skogkurs kurs som skal gjøre prosjektgruppene i stand til å bli gode bestillere, og å gjøre en god jobb som gagnar skogeierne. I 2023 gjennomførte vi 4 kurs for til sammen 5 prosjektgrupper.

Øyvind Juliussen
faggrupeleder

Dagh Bakka
prosjektleder

Øystein Syversen

Faggruppe jakt, viltforvaltning og utmark

Jakt, vilt og utmark

Skogkurs er en nasjonal aktør og skal være ledene på kompetanseformidling innen jakt, viltforvaltning og utmark. Vårt arbeid skal føre til økt kompetanse innen fagområdet og bidra til å realisere nasjonale, regionale og lokale mål om utvikling på disse fagområdene med utgangspunkt i viltressursen. Vårt arbeid skal i stor grad bidra til økt samhandling mellom de ulike aktørene innen fagfeltet.

Erfaringene med nettundervisning i koronaperioden har gjort det tydelig at flere tema må over på digital formidlingsform. Det er derfor startet opp et arbeid med å tilrettelegge innhold fra faghefter og presentasjoner fra ulike kurs, gjennom økt bruk av film, bilder og illustrasjoner.

Et utvalg av gjennomførte prosjekter og kurs

Kurs

Faggruppen inkludert 4 instruktører har holdt en rekke kurs i 2023:

- Feltkontroll av hjorteviltkjøtt: 35 kurs, til sammen 924 deltakere
- Ettersøk videregående: 8 kurs, til sammen 132 deltakere
- Jaktledelse: 6 kurs, til sammen 149 deltakere
- Kurs i kjøttskjæring – «Stykkevis og delt»: 1 kurs, til sammen 11 deltakere
- Jakt på villsvin: 3 kurs, 153 deltakere
- Bistått kommunene i Østfold med kurs i ettersøk på villsvin, 2 dager i Norge og 2 dager i Sverige
- Hjortevilt 2023, seminar med 179 deltakere
- Holdt 10 fagforedrag knyttet til temaene ettersøk, jaktledelse og elgforvaltning, for til sammen ca 350 tilhørere.

Tiltak for kommunale viltforvaltere

I 2023 ble arbeidet med å utvikle kontakt med og gode tilbud for kommunale viltforvaltere videreført. Dette er en målgruppe som er viktig for all aktivitet innenfor vilt og utmark, og tilbakemeldinger viser at det er et stort ønske og behov for faglig påfyll og nettverk for målgruppa. Det ble i 2023 derfor gjennomført 2 fag-webinar med dagsaktuelle temaer og problemstillinger.

Skogkurs drifter en lukket Facebook-gruppe der 257 av landets viltforvaltere er med. Her løftes ulike problemstillinger og det er rom for erfaringsutveksling og drøfting viltforvalterne imellom. Skogkurs bidrar med faglig input ved behov.

924

deltakere på kurs i feltkontroll av hjorteviltkjøtt

>
 Pål Sindre Svae, Dag
 Bakka og Øyvind Juliussen
 gjennomførte det første
 kurset i jakt på villsvin for
 en fullbooket sal i Våler i
 Innlandet 27. november
 2023. Foto: Morten
 Ottershagen

Kursutvikling - jakt på villsvin

Villsvin har fått mye medieoppmerksomhet, og det er en politisk målsetting om å ha minst mulig villsvin på et minst mulig område i Norge. Skogkurs har på oppdrag fra Villsvinprosjektet utviklet et eget kurs i jakt på villsvin. Kurset har som formål å gi grunnleggende kunnskap om jakt og forvaltning av villsvin. Kurs og temahefte ble utviklet i 2023, og det er også spilt inn en podkast om temaet. Det ble i 2023 avholdt 3 kurs for totalt 153 kursdeltakere.

Villsvinprosjektet er grunneiernes oppfølging av handlingsplan mot villsvin som Landbruks- og matdepartementet og Klima- og miljødepartementet la fram i november 2019.

Kompetanseløft i norsk elg- og hjorteforvaltning

Økt kunnskap og mer oppmerksomhet knyttet til kommunale målsettinger for forvaltning av hjortevilt, og hvordan målsettingene følges opp, vil være viktig for å nå både lokale, regionale og nasjonale mål i hjorteviltforvaltningen. For å oppnå dette er det nødvendig med et kompetanseløft hos forvaltningen i hele landet, blant rettighetshavere, jegere, kommuner og andre interessenter.

I 2023 er det gjort en gjennomgang av manuskriptet fra bøkene «Målrettet elgforvaltning - bedre ressursutnyttelse» og «Målrettet hjorteforvaltning - bedre ressursutnyttelse». Begge bøkene ble utgitt på Landbruksforlaget i 2003 av Norges Skogeierforbund og Norges Bondelag. Arbeidet skjer i samarbeid med fylkene i

gamle Viken, samt Vestfold og Telemark fylkeskommuner, Norges Bondelag og Norges Skogeierforbund.

Gjennomgangen har resultert i et ønske om å bygge et nytt nettbasert kurs og temahefte på grunnlag av disse bøkene. Forutsatt at arbeidet får finansiering, vil dette gjennomføres i 2024.

Praktisk fallviltarbeid – offentlig ettersøk

Skogkurs ønsker å bidra til å skape møteplasser for kunnskapsbygging og erfaringsutveksling for kommunale fallviltmannskaper. I 2023 er det utviklet et dagskurs for denne målgruppen som vil bli lansert i 2024. Målet med kurset er at de som driver med praktisk fallviltarbeid skal bli bedre rustet til ulike oppdrag, og bidra til effektivt og humant ettersøk med vekt på sikkerhet. Kurset omhandler blant annet skuddplassundersøkelse og bruk og trening av hund til ettersøksarbeid, samt opplegg for skytetrening som er tilpasset nettopp fallviltoppdrag. Erfaringsutveksling med hovedvekt på etikk og moral i forbindelse med ettersøksarbeidet blir også en del av kurset.

I 2023 har Skogkurs bidratt til å løfte ettersøk og viltets lidelse inn i arbeidet med ny viltlov, og vil ha fokus på dette i ytterligere utvikling av kurstilbud innen ettersøk i tiden framover.

I 2023 har Skogkurs bidratt til å løfte ettersøk og viltets lidelse inn i arbeidet med ny viltlov.

▲ Etter lang sporing med å finne et påkjørt rådyr, er jämthunden Hønti fornøyd med å ha kommet i mål. Foto: Øyvind Juliussen

Ragnhild Kjeldsen
faggruppeleder

Kjetil Finsrud
prosjektleder

May-Sylvi Skinnerlien
kommunikasjonsrådgiver

Nina Ree-Lindstad
prosjektleder

Faggruppe pedagogikk, kommunikasjon og IKT

Pedagogikk, kommunikasjon og IKT

I samarbeid med prosjektlederne i de andre faggruppene skreddersyr vi produkter tilpasset våre målgrupper. Faggruppa jobber for at hele organisasjonen skal utvikle seg innenfor pedagogikk, kommunikasjon, markedsføring og bruk av teknologi.

Lanseringen av nettkurs i Norsk PEFC Skogstandard og påfølgende behov for support førte til ekstra høy aktivitet i faggruppen i 2023. Som følge av økt antall produksjoner og aktiviteter hos Skogkurs ble det på slutten av året lyst ut en stilling som digital designer for å styrke gruppa fra 2024.

Skogkurs.no

Nettsiden er viktig for synliggjøring og påmelding til våre kurs og andre aktiviteter. Det er i 2023 jevnlig produsert nyheter om vår virksomhet. «Kunnskapsskogen» oppdateres fortløpende med fritt tilgjengelig fagstoff.

Grafisk profil

Skogkurs tok dette året i bruk ny visuell profil som gradvis vil implementeres på alle våre produkter.

Studio

Etter flytting til Brumunddal fikk Skogkurs eget studio som vi dette året for alvor har fått tatt i bruk med produksjon av podkaster og filmer som benyttes i sosiale medier og i ulike kurs.

▲ *Fra studio da Even, Martin og Steinar spilte inn episode nr. 40 og snakket om Fagsamling vei 2023 i Skogkurspodden, som denne gangen også ble filmet.*

Foto: May-Sylvi Skinnerlien

Markedsføring

Faggruppa har ansvaret for intern og ekstern kommunikasjon. Gjennom publisering av nyheter på nett, poster i sosiale medier, annonsering og utsending av nyhetsbrev, synliggjør vi Skogkurs. Vi har dette året deltatt på flere messer og arrangementer for å vise frem våre kurs og aktiviteter.

SKOGSKOLEN.no

SKOGSKOLEN er skognæringens fellessatsing på e-læring. Bransjens utøvende aktører ønsker i fellesskap å heve det skogfaglige kompetansenivået i alle sine ledd i skogbruket, gjennom felles satsning på ny formidlingsteknologi og inkluderende samarbeid om kursutvikling. De syv organisasjonene som står bak, er Glommen Mjøsen Skog, Viken Skog (inkl. SB Skog), AT Skog, Allskog, Norskog/Nortømmer, Statskog og Skogkurs.

SKOGSKOLEN gikk i 2023 fra en prosjektfase til en ordinær driftsfase, og finansieres fra nå i sin helhet av næringsaktørene selv. I tillegg brukes også betydelig interne fagressurser i kursutvikling m.m. Skogkurs er faglig koordinator og teknisk administrator.

Nettkurs som har kommet til i 2023:

- Markberedning for profesjonelle (revidering etter ny PEFC Skogstandard)
- Sporløs kjøring
- Norsk PEFC Skogstandard
- Planlegging av lukket hogst

Under planlegging/bygging:

- Skjøtsel og forvaltning av kantsoner
- Gode velteplasser
- Selektiv hogst

Det er tilgjengelig totalt 9 nettkurs hvorav to kurs er oversatt til 5 språk. Totalt er det tildelt eller kjøpt 10 174 nettkurs i 2023. Det største og viktigste nettkurset er Norsk PEFC Skogstandard, med totalt 7094 deltakere (antall som har kjøpt PEFC kurset står på s. 19).

10 174

deltagere på
SKOGSKOLEN i 2023

>
Nettkurs i Norsk PEFC
Skogstandard finner du
på SKOGSKOLEN.
Foto: Skjerm bilde fra
skogskolen.no

Faglig formidling og bistand

Skogkurs mottar mange henvendelser om å bistå på skogkvelder, konferanser og andre arrangementer i løpet av året. I tillegg er pågangen rundt konkrete faglige spørsmål stadig økende.

Skogkurs bidrar jevnlig på ulike arrangementer, også der vi selv ikke er arrangør. Det kan være skogdager/-kvelder ute i det enkelte skogeierlag, på konferanser, for videregående skoler og andre typer gjesteforelesninger. Formålet er å bidra til økt faglig utbytte for deltakerne på disse arrangementene.

>
 Skogkurs sine instruktører har fulgt opp og bidratt i oppfølging av lærlinger, her ved instruktør Kjetil Røsten sammen med elev Sebjørn Kjontvedt fra Kongsberg vgs. avdeling Saggrenda. Foto: May-Sylvi Skinnerlien

Fagskolestudiet Skogtekniker – utvikling av studietilbud

Det er behov for å heve kompetansen og øke rekrutteringen til den praktiske planleggingen og gjennomføring av skogbrukstiltak. Fagskolen Innlandet har sammen med Skogkurs som prosjektkoordinator, lagt grunnlaget for et fagskolestudium innen skogbruk, i et tett samarbeid med næringen. Gjennom prosjektet er det utarbeidet en fullstendig studieplan for yrkesrettet høyere utdanning i skogbruk som ble oversendt til NOKUT med søknad om godkjenning i februar 2023. Planlagt oppstart av studiet er utsatt til januar 2025 pga. lang saksbehandlingstid i NOKUT.

Studiet skal utdanne profesjonelle planleggere og driftsansvarlige i en framtidsrettet og bærekraftig forvaltning av skogeiendommer, og gi de kompetanse til å vurdere, evaluere, dokumentere og kvalitetssikre gjennomføringen og resultatet av aktuelle skogtiltak og arbeidsoperasjoner.

Medlemsforeningen Skogkurs

Årsmøtet

Årsmøtet er foreningens øverste organ, og består av én representant for hvert medlem. Ikke-møtende medlemmer kan avgi stemme ved skriftlig fullmakt til møtende medlem. Årsmøtet skal holdes innen utgangen av juni hvert år.

Styret

Styret består av sju medlemmer, hvorav fem er valgt av årsmøtet. Ett medlem med varamedlem er oppnevnt av Landbruks- og matdepartementet og ett medlem med varamedlem er valgt av de ansatte.

Leder

Olav Bjella (Viken Skog), til 2024

Nestleder

Tone Margrethe Reierselmoen
(NORSKOG), til 2024

Styremedlemmer

Trygve Enger (Det norske Skogselskap),
til 2025

Monica Grindberg (Statskog), til 2025

Bjørn Lauritzen (Maskinentreprenørenes
forbund, MEF), til 2025

Bjørn Håvard Evjen (oppnevnt
representant for LMD/NIBIO), til 2024

Mikael Fønhus (representant for ansatte
ved Skogkurs), til 2024

Varamedlemmer

Siv Høye (for Bjella)

Benthe E. Løvenskiold
(for Reierselmoen)

Kjersti Aurora Kolstad (for Enger)

Stein Bomo (for Grindberg)

Magnus Mestvedt (for Lauritzen)

Kjersti Holt Hansen (for Evjen)

Linn Viken Bøe (for Fønhus)

Valgkomiteen

Kjersti Kinderås (årsmøtevalgt)

Tore Molteberg (oppnevnt av Det
norske Skogselskap)

Heidi Hemstad (oppnevnt av NSF)

Arne Rørå (oppnevnt av NORSKOG)

>
Mjøsbygga sett
fra vannet.
Foto: John Are
Lindstad

Medlemmene

Medlemmer i Skogkurs er organisasjoner og institusjoner som har interesser knyttet til foreningens formål. Ved utgangen av 2023 hadde Skogkurs 35 medlemmer.

Medlemsorganisasjoner per 31.12.23

Allskog SA
AT Skog SA
Det norske Skogselskap
Glommen Mjøsen Skog SA
Helgeland Skogselskap
Høgskolen i Innlandet, avd. Evenstad
Kvinner i Skogbruket
Maskinentreprenørenes Forbund, avd. Skog
Naturviterne
Norges miljø- og biovitenskapelige universitet
Norges Skogeierforbund
Norsk institutt for bioøkonomi
Norsk Virkesmåling
NORSKOG
Skogbrand
Skogbrukets Landsforening
Skogselskapet i Sogn og Fjordane
Skogselskapet i Agder
Skogselskapet i Bergen og Hordaland
Skogselskapet i Buskerud og Telemark
Skogselskapet i Hedmark
Skogselskapet i Møre og Romsdal
Skogselskapet i Oppland
Skogselskapet i Oslo og Akershus
Skogselskapet i Rogaland
Skogselskapet i Salten
Skogselskapet i Trøndelag
Skogselskapet i Vestfold
Skogselskapet i Østfold
Statskog SF
Treforedlingsindustriens Bransjeforening
Treindustrien
Tretorget AS
Troms Skogselskap
Viken Skog SA

Regnskap

SKOGKURS Resultatregnskap 2023

	Note	2023	2022
Prosjektinntekter	2	24 050 646	24 046 176
Kursavgifter og materiell		19 080 901	12 743 749
Andre driftsinntekter		211 346	839 126
<i>Sum driftsinntekter</i>		<u>43 342 893</u>	<u>37 629 051</u>
Voksenopplæringsmidler		1 553 338	1 405 950
<i>Sum driftstilskudd</i>		<u>1 553 338</u>	<u>1 405 950</u>
<i>Sum driftsinntekter og tilskudd</i>	1	<u>44 896 231</u>	<u>39 035 001</u>
Kostnader kurs og prosjekter		8 504 629	8 291 359
Lønnskostnad	3, 4	29 407 987	26 472 580
Avskrivning	5	300 024	174 194
Tap på fordring		76 135	-6 717
Andre driftskostnader	1	6 007 184	4 699 641
<i>Sum driftskostnader</i>		<u>44 295 959</u>	<u>39 631 057</u>
<i>Driftsresultat</i>		<u>600 272</u>	<u>-596 056</u>
<i>Finansinntekter</i>			
Renteinntekter	8	91 106	13 266
Andre finansinntekter	8	67 498	16 592
<i>Sum finansinntekter</i>		<u>158 604</u>	<u>29 858</u>
<i>Finanskostnader</i>			
Annen rentekostnad	8	6 251	1 984
Andre finanskostnader	8	700	3 251
<i>Sum finanskostnader</i>		<u>6 951</u>	<u>5 235</u>
<i>Netto finansposter</i>		<u>151 653</u>	<u>24 623</u>
<i>Årsresultat</i>		<u>751 925</u>	<u>-571 433</u>
<i>Disponering av årsresultatet</i>			
Overført annen egenkapital		751 925	-571 433
<i>Sum disponeringer</i>		<u>751 925</u>	<u>-571 433</u>

SKOGKURS

Balanse pr 31.12.23

EIENDELER	Note	2023	2022
Anleggsmidler			
<i>Varige driftsmidler</i>			
Maskiner, inventar o.l	5	1 019 053	1 170 511
<i>Sum varige driftsmidler</i>		<u>1 019 053</u>	<u>1 170 511</u>
<i>Finansielle anleggsmidler</i>			
Aksjer i datterselskap	6	200 000	200 000
Aksjer og andeler	6	5 539 000	5 529 000
<i>Sum finansielle anleggsmidler</i>		<u>5 739 000</u>	<u>5 729 000</u>
<i>Sum anleggsmidler</i>		<u>6 758 053</u>	<u>6 899 511</u>
Omløpsmidler			
<i>Fordringer</i>			
Kundefordringer		2 245 601	2 531 630
Andre kortsiktige fordringer	7	5 127 908	5 160 352
Fordringer på konsernselskap	7	73 857	419 112
<i>Sum fordringer</i>		<u>7 447 366</u>	<u>8 111 094</u>
Finansielle investeringer	8	4 764 627	4 790 534
<i>Sum investeringer</i>		<u>4 764 627</u>	<u>4 790 534</u>
<i>Bankinnskudd, kontanter o.l</i>	9	12 370 241	4 280 786
<i>Sum omløpsmidler</i>		<u>24 582 234</u>	<u>17 182 414</u>
<i>Sum eiendeler</i>		<u>31 340 287</u>	<u>24 081 925</u>

SKOGKURS

Balanse pr 31.12.23

EGENKAPITAL OG GJELD	Note	2023	2022
Egenkapital			
Annen egenkapital	10	<u>16 739 035</u>	<u>15 987 110</u>
<i>Sum opptjent egenkapital</i>		<u>16 739 035</u>	<u>15 987 110</u>
Sum egenkapital	10	<u>16 739 035</u>	<u>15 987 110</u>
Gjeld			
<i>Kortsiktig gjeld</i>			
Leverandørgjeld	7	1 846 822	842 444
Skyldige offentlige avgifter		3 062 930	2 406 979
Annen kortsiktig gjeld	7	<u>9 691 500</u>	<u>4 845 392</u>
<i>Sum kortsiktig gjeld</i>		<u>14 601 252</u>	<u>8 094 815</u>
Sum gjeld		<u>14 601 252</u>	<u>8 094 815</u>
Sum gjeld og egenkapital		<u>31 340 287</u>	<u>24 081 925</u>

Brumunddal, 17.04.24

Olav Bjella
Styrets leder

Tone Margrethe Reierselmoen
Styrets nestleder

Kjersti Aurora Kolstad
Styremedlem (varamedlem)

Monica Synnøve Sellæg Grindberg
Styremedlem

Bjørn Håvard Evjen
Styremedlem

Bjørn Lauritzen
Styremedlem

Mikael Fønhus
Styremedlem

Eva Chr. Skagestad
Adm. direktør

SKOGKURS
Årsregnskap 2023

Noter

Note 1 - Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet består av resultatregnskap, balanse og noteopplysninger og er avlagt i samsvar med regnskapslov og god regnskapsskikk i Norge for små selskaper gjeldende pr. 31. desember 2023. Årsregnskapet er basert på de grunnleggende prinsipper og klassifiseringen av eiendeler og gjeld følger regnskapslovens definisjoner. Ved anvendelse av regnskapsprinsipper og presentasjon av transaksjoner og andre forhold, legges det vekt på økonomiske realiteter, ikke bare juridisk form. Betingede tap som er sannsynlige og kvantifiserbare, kostnadsføres.

Inntektsførings- og kostnadsføringstidspunkt - sammenstilling

Inntekt resultatføres som hovedregel når den er opptjent. Inntektsføring skjer følgelig normalt på leveringstidspunkt ved salg av varer og tjenester. Prosjektinntekter bokføres i henhold til framdrift i prosjektet. Offentlige tilskudd vedrørende gjennomføring av prosjekter bokføres tilsvarende. Utgifter kostnadsføres samtidig med de inntekter utgiftene kan henføres til. Utgifter som ikke kan henføres direkte til inntekter, kostnadsføres når de påløper.

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler føres i balansen til anskaffelseskost, fratrukket akkumulerte av- og nedskrivninger. Alle leieavtaler kostnadsføres som vanlig leiekostnad, og klassifiseres som ordinær driftskostnad. Ordinære avskrivninger er beregnet lineært over driftsmidlenes økonomiske levetid med utgangspunkt i historisk kostpris.

Finansielle eiendeler

Aksjer, obligasjoner og andre finansielle instrumenter klassifisert som omløpsmidler vurderes til laveste verdisskønn prinsipp i tråd med regnskapslovens § 5-2.

Selskapets øvrige investeringer i aksjer og andeler er vurdert til anskaffelseskost. Disse investeringer nedskrives til virkelig verdi ved et verdifall som ikke forventes å være forbigående.

Fordringer

Fordringer er oppført til pålydende med fradrag for forventede tap.

Pensjonsforpliktelser og pensjonskostnad

Selskapet hadde fram til 31.12.11 en ytelsesbasert pensjonsordning for alle ansatte. Fra 01.01.12 ble alle ansatte født etter 1958 overført til innskuddsbasert pensjonsavtale. Årlig innbetaling til forsikringselskapet, herunder årlig premie samt innbetaling til premiefondet kostnadsføres som pensjonskostnad. Pensjonskostnaden klassifiseres som ordinær driftskostnad og er presentert sammen med lønn og andre ytelser. Pensjonen tilfredstiller kravene i lov om obligatorisk tjenestepensjon.

Selskapet har ikke endret regnskapsprinsipp fra 2022 til 2023.

Note 2 - Offentlige tilskudd

Selskapet har mottatt tilskudd fra Landbruks- og matdepartementet i 2023 på til sammen kr 15 000 000. Midlene er øremerket prosjekt- og opplæringstiltak. Tilskuddene er inntektsført i takt med påløpte kostnader og framdriften i det enkelte prosjekt.

Note 3 - Lønnskostnader, antall ansatte, godtgjørelser m.m.

<i>Lønnskostnader mm.</i>	01.01 - 31.12	
	2023	2022
Lønninger	22 968 105	21 505 491
Arbeidsgiveravgift	3 658 863	3 211 574
Pensjonskostnader	1 545 775	696 883
Andre personalkostnader	1 235 245	1 058 632
Lønnskostnader	29 407 987	26 472 580

Pensjonskostnad 2022 er redusert med kr 1 323 716, da deler av årets kostnad er dekket av innestående på fond.

Antall årsverk 20,0
I tillegg har Skogkurs-instruktører utført til sammen ca 9 årsverk.

<i>Godtgjørelse (i kroner)</i>	2023	2022
Lønn adm. direktør	1 119 493	1 275 500
Pensjonskostnader	68 527	87 459
Andre ytelser	17 321	16 441

Daglig leder inngår i selskapets ordinære pensjonsordning.

Det har vært skifte av adm.direktører i selskapet i 2023. Ytelser gjelder til enhver tid sittende direktør.

Styre honorar	184 600	204 000
---------------	---------	---------

Revisor

Kostnadsført honorar til revisor 2023 utgjør kr 64 049 for revisjon, kr 82 363 for andre attestasjoner og kr 20 626 for annen bistand. Alle beløp er oppgitt hensyntatt forholdsmessig fradrag mva.

Note 4 - Obligatorisk tjenestepensjon

Foretaket er pliktig til å ha tjenestepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenestepensjon, og har etablert pensjonsordning som tilfredstiller kravene i loven.

Note 5 - Varige driftsmidler

	31.12.2023			31.12.2022		
	<i>Biler</i>	<i>Inventar</i>	<i>Sum</i>	<i>Biler</i>	<i>Inventar</i>	<i>Sum</i>
Anskaffelseskost 01.01	580 000	3 037 279	3 617 279	580 000	1 783 053	2 363 053
Utrangerte driftsmidler	0	0	0	0	0	0
Tilgang driftsmidler	0	221 566	221 566	0	1 254 226	1 254 226
Avgang driftsmidler	0	73 000	73 000	0	0	0
Anskaffelseskost 31.12	580 000	3 185 845	3 765 845	580 000	3 037 279	3 617 279
Akkumulerte avskrivninger 31.12	580 000	2 166 793	2 746 793	580 000	1 866 769	2 446 769
Bokført verdi 31.12	0	1 019 053	1 019 053	0	1 170 511	1 170 511
Årets avskrivning	0	300 024	300 024	0	174 194	174 194
Økonomisk levetid	3 år	3 - 10 år				
Avskrivningsplan	Lineær	Lineær				

SKOGKURS
Årsregnskap 2023

Noter

Note 6 - Aksjer og andeler i andre selskaper

	Forretnings- kontor	Eierandel	Anskaf- felseskost	Balanseført- verdi
<i>Anleggsmidler:</i>				
Skogbrukets Servicesenter AS	Brumunddal	100,0 %	200 000	200 000
Skogbrukets Konferansesenter AS	Brumunddal	34,9 %	5 504 000	5 504 000
Norwegian Forestry Group AS		14,0 %	25 000	25 000
Trainee Innlandet			10 000	10 000
Sum			5 739 000	5 739 000

Skogbrukets Konferansesenter AS (SKS) har solgt eiendommen på Honne samt aksjene i datterselskapet Honne Hotell og Konferansesenter AS, i januar 2023.

Note 7 - Mellomværende med datterselskap og tilknyttet selskap

	<i>Fordring datterselskap</i>	
	31.12.23	31.12.22
Skogbrukets Servicesenter AS	73 857	419 112
	<i>Fordring tilknyttet selskap</i>	
	31.12.23	31.12.22
Skogbrukets Konferansesenter AS	0	0
	<i>Gjeld tilknyttet selskap</i>	
	31.12.23	31.12.22
Skogbrukets Konferansesenter AS		0
Honne Hotell- og Konferansesenter AS		8 820

Note 8 - Finansielle omløpsmidler

Selskapet har investert i følgende finansielle omløpsmidler:

Kategori	Ankaffelses- kost	Markeds- verdi	Balanseført verdi
Pengemarked	16	16	16
Obligasjoner Norge	1 052 338	1 201 868	1 052 338
Obligasjoner Utland	845 621	843 998	845 621
Aksjer Norge/Norden	245 679	425 172	245 679
Aksjer Utland	445 357	787 634	445 357
Hedgefond	1 200 000	1 520 272	1 200 000
Eiendom	538 449	616 481	538 449
Private Equity	437 166	583 479	437 166
	4 764 627	5 978 920	4 764 627

Note 9 - Bankinnskud

I posten for bankinnskudd inngår kr 11 002 som bundne midler til finansielle investeringer. Det inngår en egen konto bundne skattetrekkmidler med kr 1 331 998. Skyldig skattetrekk er kr 1 314 652.

Note 10 - Egenkapital

	Annen egenkapital	Sum
Egenkapital pr. 31.12.22	15 987 110	15 987 110
Årets resultat	751 925	751 925
Egenkapital pr. 31.12.23	16 739 035	16 739 035

KPMG AS
Vangsvæen 73
N-2317 Hamar

Telephone +47 45 40 40 83
Internet www.kpmg.no
Enterprise 855 174 627 MVA

Til generalforsamlingen i Skogkurs

Uavhengig revisors beretning

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet for Skogkurs, som består av balanse per 31. desember 2023, resultatregnskap for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening

- oppfyller årsregnskapet gjeldende lovkrav, og
- gir årsregnskapet et rettviseende bilde av organisasjonens finansielle stilling per 31. desember 2023, og av dets resultater for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet nedenfor under *Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av organisasjonen i samsvar med kravene i relevante lover og forskrifter i Norge og International Code of Ethics for Professional Accountants (inkludert internasjonale uavhengighetsstandarder) utstedt av International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA-reglene), og vi har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentet revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Styrets og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlige for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik internkontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til organisasjonens evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avvirket.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon er å anse som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke de økonomiske beslutningene som brukerne foretar på grunnlag av årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og vurderer vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i regnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overskyring av internkontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av intern kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av organisasjonens interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimaterne og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- konkluderer vi på om ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen er hensiktsmessig, og, basert på innhentede revisjonsbevis, hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape tvil av betydning om organisasjonens evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i årsregnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifiserer vår konklusjon. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet frem til datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at organisasjonens ikke kan fortsette driften.
- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet gir uttrykk for de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte innholdet i og tidspunkt for revisjonsarbeidet og eventuelle vesentlige funn i revisjonen, herunder vesentlige svakheter i intern kontroll som vi avdekker gjennom revisjonen.

Hamar, 23. april 2024
KPMG AS

Thore Kleppen
Statsautorisert revisor

